

מאחורי המסכה

איליין זור

מיד עם הכנסה לכיתה הראשונה אירגנה, יחד עם הברה נוספת, את ההצגה המסורתי תית שהוצגה על ידי כיתה בפני הכיתות הראשונות המקבילות.

ההצלחה היתה עצומה. איליין זכתה לשב" חים ותמונתה הודפסה בצמוד הראשון של עיתון בית הספר בן 15,000 התלמידים. לאחר מכן אף הוזמנה להציג את אותה ההצגה גם בפני הכיתות הבוגרות יותר. אולם שנתיים בבית ספר זה הספיקו לה. שאיפותיה של הילדה הדינאמית התנשאו הרחק מעבר למסגרת הלימודים הצרה. היא החליטה לנטוש את ספסל הלימודים, לנסות לחפש עבודה בתאטרון הטאמר טוטו.

זוהי תופעה אמריקאית אופיינית. בחדשי הקיץ אוספים במאים ומפיקים להקות שחקנים ופרהי-שחקנים בערים הגדולות, נוסעים לעיר השדה כדי להציג שם מחזות מוסיקאליים וקומדיות קלילות. תיאטרונים אלה, המציגים על-פירוב באהל-יענק או תחת כיפת השמיים, מרכיבים את תוכניהם מקטעי מחזות מוסיקאליים, המועלים באותה עת על במות ברודוויי.

איליין התקבלה ללהקת הבקס קאונטי פליירס. היא עזרה לבמאי, למאפר, לא בחלה אפילו בעבודות נקינות. "כשהיה לי זמן הייתי יושבת באולם, כאחד הציפים, מסתכלת

בשחקנים. איך הם נעים, איך הם מדברים. זאת היתה ההודמנות הראשונה שלי לקבל מושג מהו תאטרון אמיתי."

אולם חודשי הקיץ חלפו במהירות, ואיל- יין נשארה ללא עבודה. "ישבתי בבית וקראתי את העיתונים היומיים. בטורי הבמה והביקורות מצאתי להפתעתי, שמות מוכרים רבים. היו אלה שחקנים שבמחיצתם עבדתי בתיאטרון הקיץ. כעת הם הוזכרו כבעלי תפקידים ראשיים במחזות שהוצגו על במות ניו יורק. הרגשתי שזו ההודמנות בשבילי. אם אתפוס את רכבת-המזל כעת, אוכל להיעזר באנשים אלה, כדי לנסות להשיג עבודה בניו יורק."

למחרת כבר עלתה על הרכבת שהובילה אותה לעיר הגדולה. אולם כשהגיעה למקום התברר לה חיש מהר מהם הקשיים הכרוכים בהשגת תפקיד פעוט באחד התיאטרונים של עיר המליונים. היא היתה אחת מתוך אלפי מחפשי-תפקידים, שחזרו במעגל אינסופי על פתחי במאים ומפיקים, בתקווה לזכות בתפקיד כלשהו.

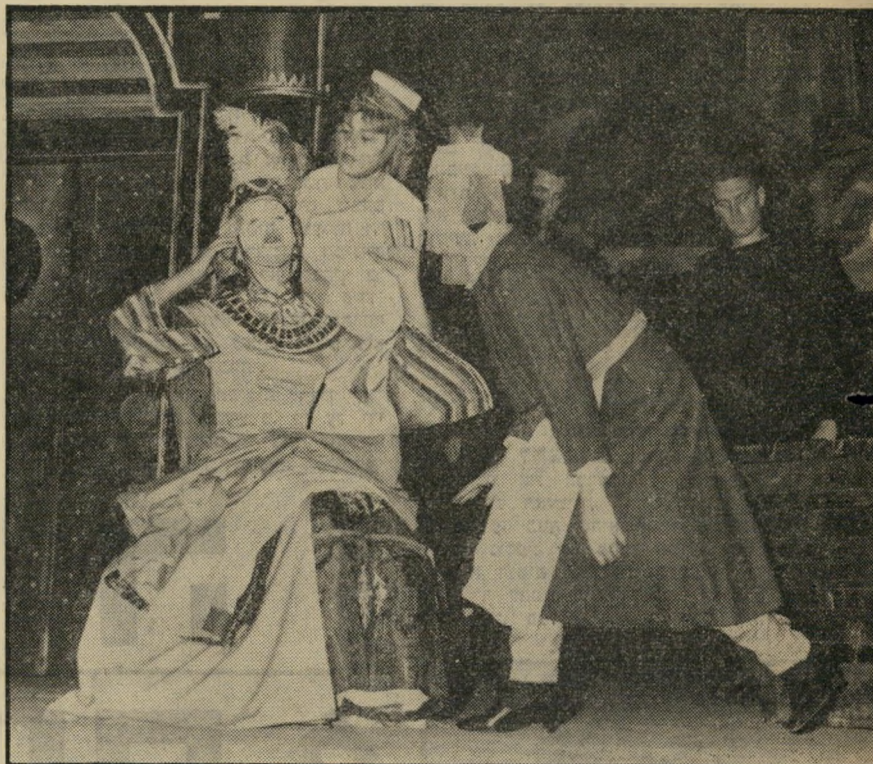
אולם לאיליין היה כוח-רצון, שעלה אף על המקובל בתהירות העכברים" הניו יורקית. היא לא התייאשה. אחרי כמה שבועות, בהם לא השיגה עבודה, גרשה לחוג לראמה. "אחרי שבוע הסתלקתי משם", היא מסבירה כיום. "היו שם בעיקר צעירים שחשבו שהתאטרון עשוי לפתור את בעיותיהם הפסיכולוגיות או החברתיות. רובם לא חשבו כלל על התאטרון כמקצוע, כצורה חיים. בשבילם היה החוג מקום לבלות בו את הזמן." כדי להשתכר להוצאות לימודיה מצאה עבודה כדוגמנית, מלצרית או זבנית לדברי נשים. "פעם" היא נזכרת בצחק, "מכרתי גרביים מיוחדות לנשים שמניתי. אלה היו גרביניילון בעלי שני צעדים, שנמשכו לאורך הגרבי, ושיצרו אשלייה של רגל צרה יותר. זה היה איומ, להתחכך עם כל הנשים השמנות שבאו לקנות את הגרביים האלה."

"למה לך החיים האלה?"

אחרי כל מודעה בעתון, כל רמז על חיפוש שחקנים, זכתה הנערה בעלת האמניצינות לקבל סוף-סוף תפקיד ממשי ראשון. היה זה במחזהו של המחבר הרוסי ליארי ניד אנוריב, מקבל הסטירה. במשך שבועות עבדה איליין על תפקידה הקטן במחזה, חיכתה בקוצר-רוח להצגת-הבכורה. אולם הצגת-הבכורה היתה גם ההצגה האחרונה. המחזה נכשל לרוע מזלה, בערב הראשון, ואיליין נשארה שוב ללא עבודה.

שוב חזרה הנערה העקשנית להציג בגדיר ים ושמלות-כלה בתצוגות אופנה. בין תצור גה אחת לשנייה הספיקה לקפוץ חזרה לעיר מולדתה, לזכות שם בתואר סגנית מלכת היופי של מדינת פנסילבניה.

עד שהגיע היום בו הרגישה איליין כי משהו מתחיל לזוז. "גרת או בחור יחד עם בחורה אחת, שגם היא ניסתה להתקבל כשחקנית בתיאטרון. סיכמנו ביננו שאם

על הבמה מופיע איליין (בשמלה רקומה) בתפקיד אשת המושל הגרוזיני. היא נמצאת על הבמה כעשרים דקות בתחילת המחזה ועשרים דקות בסופו, במשך כל זמן הופעתה על הבמה, מדברת איליין ללא מיבטא אמריקני.

מסכת הגומי נעשתה בדיוק לפי תווי פניהם של השחקנים, בעזרת גבס שהודבק לפרצופם. כמעט נזנקתי אז, מספר איליין על החוויה הלא נעימה.

הימים

שמאחורי המסכה שייכים לצעירה האמריקאית, שהצליחה תוך חודשיים של לימודים באולפן להשתחרר כלי ממיבטאה. היא הבינה כמעט כל מילה במחזה — חוץ מהמינים הגסות.

בתום ההצגה

אין מאושרת מאי ליי. עליה לטהר ליי שוג, כדי לקום למחרת לחזרות למחזה חדש.

אחת מאיתנו תמצא או תשמע על מקום עבודה שאינו מתאים לה בדיוק, היא תודיע על כך לשניה. וכך קרה. ניגשתי לכתובת שהופיעה בעיתון, והתברר לי כי הנערה שחיפשו באותו מקום איננה הטיפוס שלי. אך היא התאימה בדיוק לשכנתי לחדר. "מיהרתי מיד הביתה וסיפרתי על כך לשכנתי. התברר שהיא חזרה באותו יום ממקום אחר, בו חיפשו נערה שהתאימה בדיוק לנתונים הגופניים שלי. הסוף היה ששינינו קיבלנו את התפקידים המתאימים."

משך חודשיים הופיעה איליין בהשיגו בתפקיד מרכזי במחזה המפורסם, תשוקת שבע השנים, לאחר מכן חזרה לניו יורק. ואז נזכרה לפתע כי שנתיים קודם לכן, בעת שעזבה את הבית, קיבלה מידי כתובת של מפקד שעבד בחברת טלביזיה חשובה. היא מיהרה להתקשר איתו. התשובה לא היתה מעודדת ביותר.

האיש במסדרון

התחנה. הבוחן כבר חיכה לה במקום, והיא התכוננה לעלות על הבמה. באותו רגע עבר במסדרון הסמוך אדם נוסף. "היא" קרא לו הבוחן. "יש פה מועמדת, שהייתי רוצה שתעזור לי להחליט בקשר אליה." האיש נכנס והתיישב באולם.

איליין הציגה בפניהם את הקטע שהביאה. "בסדר", סיכם הבוחן שיגרתית. "אם יהיה לנו תפקיד מתאים, נתקשר איתך."

כבר למחרת צילצל הטלפון. היה זה דחאק האיש שחלף באקראי במסדרון. "יש לי תפקיד בשבילך", הודיע לה, "גנשי אלינו לאולפן." התפקיד שהוצע לה היה אחד התפקידים הראשיים בהצגת טלביזיה, לצידה של השחקנית האמריקאית המפורסמת אוטה האגן.

"היא היתה שחקנית גדולה", נזכרת איליין כחלום רחוק. "השתדלתי ללמוד כל תנועה ממנה. אחרי שגמרנו לעבוד על ה" (המשך בעמוד 22)